

Comisiwn Ffiniau a
Democratiaeth Leol
Cymru

Local Democracy and
Boundary Commission
For Wales

Mai 2019

Cyrnodeb

Adroddiad Llawn a

Mapiau:

<https://cfdl.llyw.cymru/>

@LDBCW

Sir Ceredigion

Crynodedb o'r Argymhellion Terfynol

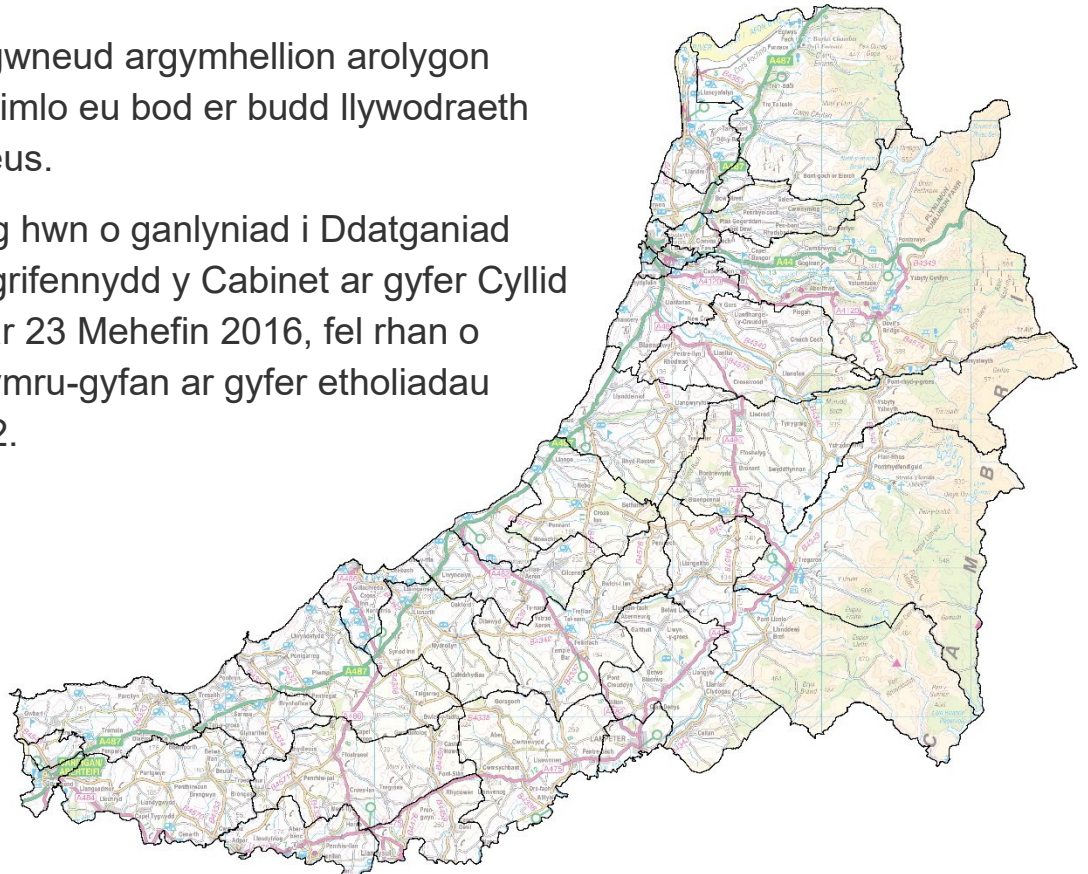
Pwy ydym ni :

Mae Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru yn gorff annibynnol a noddir gan Lywodraeth Cymru.

Fe'i sefydlwyd gan Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, gyda'r prif ddiben o gyhoeddi rhaglen waith sy'n cadw trefniadau etholiadol y 22 prif gyngor dan arolwg.

Mae'r Comisiwn yn gwneud argymhellion arolygon etholiadol y mae'n teimlo eu bod er budd llywodraeth leol effeithiol a chyfleus.

Cynhaliwyd yr arolwg hwn o ganlyniad i Ddatganiad Ysgrifenedig cyn Ysgrifennydd y Cabinet ar gyfer Cyllid a Llywodraeth Leol ar 23 Mehefin 2016, fel rhan o raglen o arolygon Cymru-gyfan ar gyfer etholiadau llywodraeth leol 2022.

Crynodeb o'n hargymhellion:

Mae'r Comisiwn yn argymhell Cyngor o 38 aelod, sy'n ostyngiad o'r 42 aelod presennol.

Mae'r Comisiwn yn argymhell newid i drefniant y wardiau etholiadol a fydd yn gwella'r cydraddoldeb etholiadol yn sylweddol ledled Sir Ceredigion.

Mae'r Comisiwn yn argymhell 34 ward etholiadol, sy'n ostyngiad o'r 40 ward bresennol.

Argymhellir bod y dangynrychiolaeth fwyaf 23% uwchlaw'r cyfartaledd sirol arfaethedig o fewn **Gogledd Llandysul a Throedraur**.

Argymhellir bod yr orgynrychiolaeth fwyaf 25% islaw'r cyfartaledd sirol arfaethedig o fewn **Aberystwyth Penparcau**

Mae'r Comisiwn yn argymhell pedair ward etholiadol â dau aelod yn y Sir

Nid yw'r Comisiwn yn argymhell unrhyw newidiadau i 19 ward etholiadol.

Mae'r Comisiwn yn argymhell pum ward etholiadol o fewn y sir sy'n cyfuno rhan o gymuned sy'n rhan o ward, ynghyd â'i chymuned gyfagos. Mae'r rhaniadau cymunedol hyn yn bresennol yng **Nghymunedau Dyffryn Arth, Llandysul, a Nantcwnlle**

Cam yr Arolwg	Disgrifiad
17 Ionawr 2017	Ysgrifennodd y Comisiwn at Gyngor Sir Ceredigion
26 Ionawr 2017 – 19 Ebrill 2017	Cyfnod Ymgynghori Cychwynnol
16 Ionawr 2018	Cyhoeddi'r Cynigion Drafft
23 Ionawr 2018 – 16 Ebrill 2018	Cyfnod Ymgynghori ar y Cynigion Drafft
31 Mai 2019	Cyhoeddi'r Argymhellion Terfynol

Trosolwg o'r Argymhellion Terfynol ar gyfer Sir Ceredigion

I weld yr adroddiad hwn yn ei gyfanrwydd, yn ogystal â data mapiau'r
Argymhellion Terfynol, ewch i: <https://cfdl.llyw.cymru/>

Dilynwch ni ar Trydar @LDBCW

Allwedd :

1. Aberaeron ac Aber-arth	18. Llanfarian
2. Aberporth a'r Ferwig	19. Llanfihangel Ystrad
3. Aberystwyth Morfa a Glais	20. Llangeitho
4. Aberystwyth Penparcau	21. Llanybi
5. Aberystwyth Rheidol	22. Llanrhystyd
6. Beulah a Llangoedmor	23. Llansantffraed
7. Y Borth	24. Llanwenog
8. Ceulanamaesmawr	25. Lledrod
9. Ciliau Aeron	26. Melindwr
10. Faenor	27. Mwldan
11. Llanbedr Pont Steffan	28. Ceinewydd a Llanllwchaiarn
12. Llannarth	29. Penbryn
13. Llanbadarn Fawr	30. Teifi
14. Llandyfriog	31. Tirymynach
15. Llandysiliogogo a Llangrannog	32. Trefeurig
16. Gogledd Llandysul a Throedyraur	33. Tregaron ac Ystrad-fflur
17. De Llandysul	34. Ystwyth

Beth fydd yn digwydd nesaf?

Rydym bellach wedi cwblhau ein harolwg o'r trefniadau etholiadol ar gyfer Sir Gwynedd.

Gwaith Llywodraeth Cymru yn awr, os gwêl yn dda, yw gweithredu'r argymhellion hyn naill ai fel y'u cyflwynwyd, neu gydag addasiadau. Gall Llywodraeth Cymru roi cyfarwyddyd i ni gynnal arolwg pellach hefyd.

Ein Hargymhellion Terfynol:

Mae'r tabl yn rhestru'r holl wardiau arfaethedig, ynghyd â nifer y pleidleiswyr ym mhob ward. Mae'r tabl hefyd yn dangos yr amrywiad etholiadol ar gyfer pob ward arfaethedig, sy'n dangos i chi sut rydym wedi cyflawni cydraddoldeb etholiadol. I gloi, mae'r tabl yn cynnwys rhagamcaniad o nifer yr etholwyr yn 2022, er mwyn i chi allu gweld effaith yr argymhellion yn y dyfodol.

ENW WARD	NIFER CYNGHORWYR	NIFER ETHOLWYR 2017	CYMHAREB 2017	% amrywiaeth o'r cyfataledd Sirol	NIFER ETHOLWYR 2022	CYMHAREB 2022	% amrywiaeth o'r cyfataledd Sirol
Aberaeron ac Aber-arth	1	1,408	1,408	2%	1,452	1,452	-1%
Aberporth a'r Ferwig	2	2,683	1,342	-3%	2,812	1,406	-4%
Aberystwyth Morfa a Glais	2	3,189	1,595	15%	3,653	1,827	25%
Aberystwyth Penparcau	2	2,078	1,039	-25%	2,190	1,095	-25%
Aberystwyth Rheidol	1	1,573	1,573	14%	1,745	1,745	19%
Beulah a Llangoedmor	2	2,244	1,122	-19%	2,304	1,152	-21%
Y Borth	1	1,576	1,576	14%	1,631	1,631	12%
Ceulanamaesmawr	1	1,474	1,474	6%	1,531	1,531	5%
Ciliau Aeron	1	1,524	1,524	10%	1,568	1,568	7%
Faenor	1	1,353	1,353	-2%	1,640	1,640	12%
Llanbedr Pont Steffan	1	1,657	1,657	20%	1,790	1,790	23%
Llannarth	1	1,135	1,135	-18%	1,172	1,172	-20%
Llanbadarn Fawr	1	1,513	1,513	9%	1,661	1,661	14%
Llandyfrïog	1	1,415	1,415	2%	1,455	1,455	0%
Llandysiliogogo a Llangrannog	1	1,456	1,456	5%	1,495	1,495	2%

Gogledd Llandysul a Throedraur	1	1,698	1,698	23%	1,734	1,734	19%
De Llandysul	1	1,396	1,396	1%	1,488	1,488	2%
Llanfarian	1	1,147	1,147	-17%	1,185	1,185	-19%
Llanfihangel Ystrad	1	1,616	1,616	17%	1,680	1,680	15%
Llangeitho	1	1,082	1,082	-22%	1,115	1,115	-24%
Llangybi	1	1,114	1,114	-20%	1,167	1,167	-20%
Llanrhystyd	1	1,242	1,242	-10%	1,303	1,303	-11%
Llansantffraed	1	1,510	1,510	9%	1,575	1,575	8%
Llanwenog	1	1,407	1,407	2%	1,439	1,439	-1%
Lledrod	1	1,174	1,174	-15%	1,180	1,180	-19%
Melindwr	1	1,519	1,519	10%	1,596	1,596	9%
Mwldan	1	1,485	1,485	7%	1,529	1,529	5%
Ceinewydd a Llanllwchaiarn	1	1,527	1,527	10%	1,599	1,599	10%
Penbryn	1	1,064	1,064	-23%	1,106	1,106	-24%
Teifi	1	1,646	1,646	19%	1,717	1,717	18%
Tirymynach	1	1,356	1,356	-2%	1,414	1,414	-3%
Trefeurig	1	1,327	1,327	-4%	1,393	1,393	-5%
Tregaron ac Ystrad-fflur	1	1,469	1,469	6%	1,548	1,548	6%
Ystwyth	1	1,541	1,541	11%	1,623	1,623	11%
Cyfanswm	38	52,598	1,384		55,490	1,460	